Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
१२८३२ JAMMU

No. १२६२/क

Title सन्ध्या

Author

Extent २८ पत्र Age

Subject कर्मकाण्ड

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

संख्या

नं. १३७३

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नं. ३२८

दकसंख्या प. १८ सं.

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं॰ ॐ श्री गणेशाय नमः अथ त्रिकालसं
१ ध्याप्रयोगः ॐ अपवित्रः पवित्रो वा स
र्वावस्थां गतोऽपि वा यः स्मरेत्पुंडरीकाक्षं
स बाह्याभ्यंतरं शुचिः ॐ विष्णुः ॐ
विष्णुः ॐ विष्णुः पुंडरीकाक्षः पुनातु
ॐ वाक् प्राण चक्षुः श्रोत्र नाभिः हृद

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

येकंठे शिरसि शिखा वाङ्मया यशो
बलं प्रज्ञायफट् वामे बहून् कुशान्
द्विलोपालौ सपवित्रं कुशाग्रयंच पुष्टा
सप्रणवगायत्र्याशिखां बध्वा पेषुपा
ण्याभिमुखमाचम्य ऋतमित्यभिमं
त्रपुनराचमेत् ^^^ ततो वारिणात्मानं वे ^^^

अघमर्षण सूक्त
स्याघमर्षण ऋषिरनु
ष्टुप्छंदः भाववृत्तं दैवतं
अश्वमेधावभृथे विनियो
गः

ऋतंच सत्यंचाभीद्धात्तपसोध्यजायत ततोरात्रिरजायत ततः
समुद्रो अर्णवः समुद्रादर्णवादधि संवत्सरो अजायत अहो
रात्राणि विदधद्विश्वस्य मिषतो वशी सूर्याचंद्रमसौ धाता यथा पूर्वमकल्पयत्
दिवंच पृथिवीं चांतरिक्षमथोस्वः ^^^

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं. अपित्वा सप्रणव गायत्र्यारक्षां कुर्यात्
२ ततः ॐकारस्य ब्रह्मा ऋषिः गायत्री छं
दः अग्निर्देवता शुक्लो वर्णः सर्वकर्मा
रंभे विनियोगः सप्तव्याहृतीनां प्रजा
पतिऋषिः गायत्र्युष्णिगनुष्टुब्बृह
तीपंक्तिः त्रिष्टुब्जगत्यः छंदांसि अग्नि
© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वीय्वादित्यबृहस्पति वरुणेंद्रविश्वेदे
वादेवता अग्नादिष्टप्रायश्चित्ते प्राणाया
मेविनियोगः ॐ गायत्र्याविश्वामित्रऋ
षिः गायत्रीछंदः सवितादेवता अग्निर्मु
खमुपनयनेप्राणायामेविनियोगः
ॐ शिरसः प्रजापतिऋषि त्रिपदागाय

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं. त्रीछंदः ब्रह्माग्निर्वायुःसूर्यो देवता प्राणा
३. यामे विनियोगः इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा ब
3 द्धासनः संमीलितनयनो मौनी प्राणायाम
त्रयं कुर्यात् तत्र वायोरादानकाले पूरक
नाम प्राणायामः तत्र श्यामं चतुर्भुजं वि
ष्णुं नाभौ ध्यायेत् धारणकाले कुंभकः तत्र
© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कमलासनं रक्तवर्णं चतुर्मुखं ब्रह्माणं
हृदि ध्यायेत् त्यागकाले रेचकः तत्रस्थे
नं ललाटदेशे त्रिनेत्रं शिवं ध्यायेत् त्रिष्व
प्येतेषु प्रत्येकं त्रिमंत्राभ्यासः प्रत्येकमों
कारादिसप्तव्याहृतयः ओंकारादि सावि
त्री ओंकारहृदयमप्यस्य शिरश्चेति मंत्रः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं. ४ अथ प्राणायामः तस्य स्वरूपं ॐ भूः ॐ
भुवः ॐ स्वः ॐ महः ॐ जनः ॐ तपः ॐ स
त्यं ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीम
हि धियो यो नः प्रचोदयात् आपो ज्योती र
सोमृतं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरों ततः ॐ भूर्ये
ष्वमेति ब्रह्मा ऋषिः प्रकृतिश्छंदः आ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पोदेवता आपामुपस्पर्शनेविनियो
गः ॐसूर्यश्चमामन्युश्चमन्युपतयश्च
मन्युकृतेभ्यः पापेभ्यो रक्षंतां यद्रात्र्यापा
पमकार्षं मनसावाचाहस्ताभ्यां पद्भ्या
मुदरेणशिश्नारात्रिस्तदवलुंपतु य
त्किंचिद्दुरितंमयीदमहंमाममृतयोनौ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं· ५ 5

सूर्यज्योतिषि जुहोमि स्वाहा इत्यनेन प्रा
तराचमेत् आपःपुनन्त्विति विष्णुऋषिः
अनुष्टुछंदः आपोदेवता अपामुपस्पर्श
नेविनियोगः ॐ आपःपुनंतु पृथिवीं पृ
थिवीपूतापुनातुमां पुनंतुब्रह्मणस्पति
र्ब्रह्मपूतापुनातुमां यदुच्छिष्टमभोज्यंवा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यद्वा दुश्चरितं मम सर्वं पुनंतु मामापो
ऽसतां च प्रतिग्रहं स्वाहा इति मध्याह्ने
आचामेत् अग्निश्चमेति रुद्रऋषिः प्र
कृतिश्छंदः अग्निर्देवता अपामुपस्पर्श
ने विनियोगः ॐ अग्निश्च मामन्युश्च म
न्युपतयश्च मन्युकृतेभ्यः पापेभ्यो रक्षं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं. ९

6

नंयदन्नात्पापमकार्षंमनसावाचाहस्ता
भ्यांपद्भ्यामुदरेणशिश्नाअहस्तदवलुंप
तु यत्किंचिद्दुरितंमयिइदमहंमामामृत
योनौसत्येज्योतिषिजुहोमिस्वाहा इति
सायमाचामेत् ॐआपोहिष्ठेत्यादिऋचः
सिंधुद्वीपऋषिः गायत्रीछंदः आपोदेव

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मा मार्जने विनियोगः ॐ आपो हिष्ठा
मयोभुवस्तान ऊर्जे दधातन। महेरणाय
चक्षसे यो वः शिवतमो रसः तस्य भाज
यतेह नः उशतीरिव मातरः तस्मा अरं
गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ आपो
जनयथा च नः एभिः [illegible]भिर्मन्त्रैः शिर
स्तु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं· स्ति ऊर्ध्वाग्रेण जलं क्षिपेत् ततः करेणाज
७ लमादाय वारत्रयं द्रुपदां पठित्वा तज्जलं
शिरसि क्षिपेत् ॐ द्रुपदादिवेत्यस्य कोकि
लो राजपुत्र ऋषिः अनुष्टुप्छंदः आपो
देवता सौत्रामण्यवभृथे विनियोगः ॐ
द्रुपदादिव मुमुचानः स्विन्नः स्नातो मला

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

द्विव पूतं पवित्रेणैवाज्यमापः शुंयंतु
मैनसः ततः करस्थं जलं नासिकायां यो
जयित्वा ॐ श्रायत्त्वा, सुरनायत्वा, सर्वांत्रिः
सकृद्वा अघमर्षणं जपेत् अघमर्षण
सूक्तस्याः अघमर्षण ऋषिः अनुष्टुप्छं
दः भाववृत्तं दैवतं अश्वमेधावभृथे वि
© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं॰ नियोगः ॐ ऋतंच सत्यंचाभीद्धा तपसो
८ ध्यजायत ततोरात्र्यजायत ततःसमुद्रो
अर्णवः समुद्रादर्णवादधि संवत्सरोअ
जायत अहोरात्राणिविदधद्विश्वस्यमि
षतोवशीसूर्याचंद्रमसौधाता यथापू
र्वमकल्पयत् दिवंचपृथिवींचांतरि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्समयो स्वः इति प्रचमर्द्दनं ओं अन्तश्च
रसीति प्रजापतिरृषिः ^ अनुष्टुप्छन्द वा तिरश्चीन ऋषिः ^
दः आपो देवता अपामुपस्पर्शने वि
नियोगः ओं अन्तश्चरसि भूतेषु गुहायां
विश्वतोमुखः त्वं यज्ञस्त्वं वषट्कार आ
पोज्योतिरसोमृतं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरों

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं· इत्यनेनार्घमेतत् प्रथार्घदानं ओंभूर्भुवः
९ स्वरितिगायत्र्याचपुष्प मिश्रान्सूर्याभि
मुखंजलांजलीन्क्षिपेत् ओंभूर्भुवःस्वः
तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गोदेवस्यधीमहि
धियोयोनःप्रचोदयात् इतिवारत्रयंद
त्वा प्रथसूर्योपस्थानं ओंउद्वयंतमसि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्यस्य हिरण्यस्तूपऋषिः गायत्रीछं
दः सूर्योदेवता सूर्योपस्थानेविनि
योगः ओंउदुत्यंजातवेदसंदेवंवहन्तिकेतवः ।
दृशेविश्वायसूर्यम् । ओंउदुत्यमितिप्रस्कण्वऋषिः
गायत्रीछंदः सूर्योदेवता सूर्योपस्था

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं॰ नेविनियोगः ॐउदुत्यंजातवेदसंदेवं
१॰ वहंतिकेतवः दृशेविश्वायसूर्यं ॐचि
त्रमित्यस्यकौत्सऋषिः त्रिष्टुप्छंदः
10 सूर्योदेवता अग्निष्टोमेसूर्योपस्थाने
विनियोगः ॐचित्रंदेवानामुदगादनी
कंचक्षुर्मित्रस्यवरुणस्याग्नेआप्राद्या

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वापृथिवीअंतरिक्षं सूर्यआत्माज
गतस्तस्थुषश्च ओंतच्चक्षुरितिदध्यङ्ङा
थर्वणऋषिः उष्णिक्छन्दः सूर्योदेव
तासूर्योपस्थानेविनियोगः ओंतच्चक्षु
र्देवहितंपुरस्तात् शुक्रमुच्चरत् पश्ये
मशरदःशतं जीवेमशरदःशतं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ओं हृदयाय। ओं भूः शिरसे ओं भुवः शिखा। ओं स्वः कवचाय। ओं भूर्भुवः स्वः नेत्रत्रयाय।

सं· ष्णण्ड्यामघारदःघातथ घग्रुवामघार
११ दःघातं मथीर्नस्यामघारदःघातं भूयस्व
घारदःघातात् ओं भूः अंगुष्ठाभ्यां नमः ओं
भुवः तर्जनीभ्यां नमः ओं स्वः मध्यमाभ्यां
नमः ओं तत्सवितुर्वरेण्यं अनामिकाभ्यां
नमः ओं भर्गोदेवस्य धीमहि कनिष्ठिका

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

भूर्भुव स्वः तर्जन्यां नमः २

ॐ नमः धियो यो नः प्रचोदयात् करतल करपृष्ठाभ्यां नमः ॐ भूः हृदयाय नमः ॐ भुवः शिरसे स्वाहा ॐ स्वः शिखायै वषट् ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं कवचाय हुं भर्गो देवस्य धीमहि नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ धियो यो नः प्रचोदयात् अस्त्राय फट् इत्यंगा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं. नित्रिरावर्त्य हृर्वोक्तरूपं ध्यायेत् ॐकार
१२ स्य ब्रह्मा ऋषिः गायत्रीछंदः अग्निर्देव
ता शुक्लो वर्णः गायत्रीजपे विनियोगः त्रि
व्याहृतीनां प्रजापतिऋषिः गायत्र्युष्णिक्
अनुष्टुप्छंदांस्यग्निर्वाय्वादित्या देवताः
गायत्रीजपे विनियोगः ॐ गायत्र्या विश्वा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मित्रऋषिः गायत्रीछंदः सवितादेव
ता गायत्रीजपेविनियोगः।ॐतेजोसी
तिदेवाऋषयः शुक्रंदेवतं गायत्रीछं
दो गायत्र्यावाहनेविनियोगः ॐतेजो
सि शुक्रमस्यमृतमसि धामनामासि
प्रियंदेवानामनाधृष्टंदेवयजनमसि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

॰ अथध्यानम् मुक्ताविद्रुमहेमनीलधवलछायैर्मुखैस्त्रीक्षणैः युक्तामिन्दुनिबद्धर
त्नमुकुटांतत्वात्मवर्णात्मिकां गायत्रींवरदाभयांकुशकशाःशुभ्रंकपालंगुणं
शंखंचक्रमथारविंदयुगलंहस्तैर्वहंतींभजे १ ॰ ४

संः इत्यावाह्य ॐ गायत्र्यस्येकपदी द्विपदीत्रि
१३ पदीचतुष्पद्यपदसि नहि पद्यसे नमस्तेतु
रीयायदर्शितायपदाय परोरजसेसाव तिष्ठन्
दोमित्युपस्थाय ॰ प्रातः प्राङ्मुखः अथ
ध्यानं ,, ध्यानं ,, ब्राह्मीहंससमारूढा ऽक्षमालामुख
सरोजोपवीतधारिणी ... दाय प्रसन्नक

13

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कंडिका दिवलयान्तं विभ्रती सज्जनैः
रक्ता रक्तविलोचनाप्रहसिता रक्ताम्ब
रालेपना कौमारी मम जीवितावधि म
दा भूयादस्य चध्वंसिनी इति ध्यानं मध्याह्ने
सूर्याभिमुखं स्थित्वा एवं प्रणध्यानं मध्या
ह्ने ॥ मध्याह्ने लिखबवाहनात्रिनयनाम्भुज्जा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं· न्वरालेपना खट्वांगत्रिशिखंकुठारडम
१४ रूदोर्भिर्वहंती सदा शुक्लाशुक्लविभूषणा
नरशिरोमालाभिरावेष्टिता भूयाद्यौवनव
त्यसौ त्रिजगतां सर्वार्त्तिविद्राविणी इति ध्या
नम् सायं पश्चिमाभिमुख उपविष्टः अथ ध्या
नम् सायम् नीलाभीन्नमनोहरांसकनवतीप

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ध्यारिकौमोदकीर्दोर्भिःसंविभ्रतीदंरक्त
शाङ्कचायावैनतेयासनाकोटीरांगदना
रहारवलयैस्सशोभितांगीचसाहज्ञार
त्तनकालपाशनिचयास्तंयप्रस्वरूपा
स्तिना इतिध्यानम् उक्तविधिनागायत्री
जपेत् नस्पस्वरूपं ओंगायत्रीमंत्रस्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं॰ विश्वामित्रऋषिः सविता देवता गायत्री
१५ छंदः गायत्रीजपे विनियोगः ॐ आगच्छ
15 वरदे देवि त्र्यक्षरे ब्रह्मवादिनि गायत्री छं
दसां मातर्ब्रह्मयोने नमोस्तु ते गायत्री त्र्य
क्षरा बाला साक्षसूत्रकमंडलुः रक्तांबरधर
क्तवर्णा रक्तभूषा चतुर्मुखा प्रातःकाले

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्मरेद्देवीं हं सवाहनसंस्थितां ॐ गवे
दविदितो न्माहां ब्रह्माणीं ब्रह्मवादि
नीं ब्रह्मादिमध्यपर्यंतं ब्रह्मलोकनि
वासिनीं आवाहयाम्यहं देवीं मायांतीं
सूर्यमंडलात् ॐ छंदसां मातरं ब्राह्मीं ब्रह्म
योनेवेदमातस्ते उत्पादयसि ब्रह्मो महा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सं·
१८
16

त्वद्रूपे दिव्य सिद्धे सरस्वति ब्रजरेभ्रम
रैचैवव सिद्धस्थापमुक्ताभव इतिप्राप
मोचनं समं चमुकुलं चैव विजनं विस्त
नंन थां हि मुखं वि मुखं चैव चक्रः पंच
मुखं नथा ब एमुखो पो मुखश्चै व व्याप
कानलिकं नथा शाकटं यमपाशं च शं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

थितं सन्मुखोन्मुखं प्रलंबं मुष्टिकं चै
व मत्स्यकूर्मवराहकाः सिंहाक्रान्तं महा
क्रान्तं मुद्गरं पल्लवं तथा एता मुद्रा न जा
नाति गायत्री निष्फला इति मुद्राः
तत्स्वरूपं ॐ भूर्भुवः स्वः तत्सवितुर्वरे
ण्यं भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

इतिमूलम्

सं० दद्यात् ततः प्रदक्षिणीकृत्य प्रणिपत्य वि
१० सर्जयेत् नमो विवस्वते ब्रह्मन् भास्वते वि
ष्णुतेजसे जगत्सवित्रे शुचये सवित्रे क
र्ममादिणे ॐ हमेरुशिखरे जातानमूर्ध्नां
पर्वतवासिनी विष्णुनासमनुज्ञाता गा
च्छदेवियथासुखं इतिश्रीसंध्यासं

इतिसूर्याघ्यदानम्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पूर्णम् ॥ शुभम् ॥
प्रातःकालेकुमारीकुमुदकलिकयाजप्य
मालांजपंती मध्याह्ने प्रौढरूपाविकसि
तवदनाचारुनेत्राविशाला सायंकाले
वृद्धागलितकुचयुगामुंडमालांवहं
© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri
ती सासध्याब्रह्मरूपाहरिहरवरदापा

सं. १८

त्रैलोक्यादिमुद्रा ॥

18

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri